

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Odbor sťažností a petícií
Nám. Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Vážený pán
Martin Chudý

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
14/2016-pet.-1.17
66560/2016

Vybavuje/☎
+421 2 59429118

Bratislava
19. 12. 2016

Vec

Petícia za zdravé potraviny a Slovensko bez geneticky modifikovaných organizmov -
oznámenie výsledku vybavenia petície

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) bol z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja Slovenskej republiky (MPaRV SR) na základe § 5 ods. 3 zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) postúpený tretí a siedmy bod Petície za zdravé potraviny a Slovensko bez geneticky modifikovaných organizmov. V petícii ste uvedený ako osoba určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci.

Oznamujeme Vám, že väčšina požiadaviek predmetnej petície patrí do vecnej pôsobnosti MPaRV SR, ktoré je príslušným orgánom pre oblasť pestovania geneticky modifikovaných plodín v zmysle poľnohospodárskej produkcie (§ 9 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, nariadenie (ES) č. 1829/2003 Európskeho parlamentu a Rady o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách v platnom znení; nariadenie (ES) č. 1830/2003 Európskeho parlamentu a Rady o sledovateľnosti a označovaní GMO a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z GMO).

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky je prvostupňovým a ústredným orgánom štátnej správy pre uvoľňovanie GMO do životného prostredia na pokusné účely (tzv. poľné pokusy) a pre používanie GMO v uzavretých priestoroch (najmä v laboratóriách) podľa zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov.

Konštatujeme, že doručená petícia má charakter žiadosti, resp. návrhu. Pri jej vybavovaní sme postupovali podľa § 5 ods. 8 zákona o petičnom práve. Na základe posúdenia obsahu Vami podanej petície a na základe stanoviska vecne príslušného organizačného útvaru ministerstva a to sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Vám zasielame nasledovné stanovisko k jednotlivým, vyššie uvedeným bodom petície:

Telefón
59429101

Fax
59429105

Internet
www.enviro.gov.sk

IČO
42181810

Stanovisko k postúpeným bodom petície:

K bodu 3. Stransparentniť všetky rokovania, výstupy i hlasovania komisie (výboru) zodpovednej (-ého) za schvaľovanie GMO a tiež príslušnej sekcie MŽPSR, resp. MPRVSR zodpovednej za stanovisko pri žiadostiach o zavedenie GMO do životného prostredia na Slovensku. Umožniť zastúpenie verejnosti, spotrebiteľov a zainteresovaného MVO sektora v pomere 1/3 hlasov v tomto výbore.

Komisia pre biologickú bezpečnosť a jej zbor expertov je rezortným poradným orgánom. Úlohou komisie je najmä príprava odborných odporúčaní pre ministerstvo vo veciach podľa zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov. Komisia nezasahuje do činnosti ministerstva. Odporúčaniami komisie sa ministerstvo musí zaoberať, ale nie sú pre neho záväzné v právnom zmysle. Avšak orgán štátnej správy zohľadňuje odporúčania Komisie pre biologickú bezpečnosť pri vydávaní rozhodnutí a oznámení k činnostiam s geneticky modifikovanými organizmami. Členmi komisie sú zástupcovia ministerstiev, univerzít, výskumných ústavov, ktoré sa aktívne zaoberajú genetickými modifikáciami, Ozbrojených síl SR a verejnosti. Zastúpenie menovaných sektorov v Komisii pre biologickú bezpečnosť a jej zbere expertov je pomerne vyrovnané. Ministerstvo zvyšuje transparentnosť procesu aj zverejnením vydaných rozhodnutí na svojej internetovej stránke (www.minzp.sk). Výsledok hlasovania komisie k žiadostiam je uvedený v každom rozhodnutí ministerstva. Na rokovania komisie môžu byť prizvaní aj poradcovia a experti, ktorí nie sú členmi komisie alebo zboru, ich vystúpenia majú informačný charakter.

Ministerstvo nemá sekciu poverenú vypracovaním stanovísk k žiadostiam o zavedenie GMO do životného prostredia na Slovensku. Expertízny posudok vypracováva expert na požiadanie ministerstva. Slúži ako podklad pre odporúčania komisie. Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva ministerstva vykonáva štátnu správu na úseku GMO podľa platnej národnej a európskej legislatívy.

V zmysle zákona č. 151/2002 Z. z. majú občianske združenia možnosť zúčastniť sa na konaní v postavení účastníka konania. Sú však povinné splniť všetky zákonné podmienky pre vstup do tohto konania. V takom prípade, je občianskym združeniam umožnené nazeranie do spisov a na požiadanie sú im poskytnuté aj informácie o činnosti komisie. Ak predmetom konania je vydanie súhlasu so zavedením takých geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia, na aké už predtým bol udelený súhlas so zavedením v porovnateľných biologických a geografických podmienkach a je dostatok skúseností s ich zavedením v porovnateľných ekosystémoch, má občianske združenie v konaní postavenie zúčastnenej osoby. Jej právne postavenie upravuje správny poriadok. To platí aj v prípade, ak predmetom konania je vydanie súhlasu s uvedením výrobku na trh, na ktorý už predtým bol udelený súhlas alebo je určený na výskum alebo do zbierky kultúr.

Na základe vyššie uvedeného ministerstvo pokladá transparentnosť rozhodovacieho procesu a prístup verejnosti na tomto procese za dostatočné. Ak sa požiadavka „stransparentniť všetky rokovania, výstupy i hlasovania komisie (výboru) zodpovednej (-ého) za schvaľovanie GMO“ týka rokovaní Európskej komisie, je potrebné obrátiť sa priamo na Európsku komisiu.

K bodu 7. Na európskej a medzinárodnej úrovni presadzovať nezávislé hodnotenie vplyvu GMO organizmov na zdravie človeka, na (agro) eko - systémy (posudzovanie nezávisle na producentoch GMO) a zároveň dlhodobé sledovanie týchto vplyvov. Presadzovať výmenu

skúseností, poznatkov a dobrej praxe udržateľného, prírode blízkeho poľnohospodárstva v rámci krajín EÚ. Prijat' stratégiu rozvoja udržateľného a prírode blízkeho poľnohospodárstva SR.

Na webovej stránke Európskej komisie je vysvetlený systém „verejných konzultácií“, teda pripomienkovania verejnosťou:

http://ec.europa.eu/food/plant/gmo/public_consultations_en.

Skôr než GMO môžu byť schválené, má verejnosť 30 dní na vyjadrenie k súhrnu

- žiadostí podaných v súlade so smernicou 2001/18/ES, a to prostredníctvom http://gmoinfo.jrc.ec.europa.eu/gmc_browse.aspx, kde sú zverejňované žiadosti podané podľa časti B (pokusné pestovanie, klinické štúdie) alebo časti C (uviedenie na trh) smernice 2001/18/ES. Po uplynutí lehoty na vyjadrenie pre verejnosť Komisia zašle prijaté pripomienky na analýzu priamo príslušnému vnútroštátnemu orgánu, ktorý prijal žiadosť.
- posúdenia rizika vykonaného Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (EFSA) k žiadostiam podaným podľa nariadenia (ES) 1829/2003. Prijaté odborné pripomienky k žiadostiam podľa nariadenia (ES) 1829/2003 sú odosielané do EFSA, ktorý skontroluje, či majú vplyv na vedecké stanovisko EFSA.

Na webovej stránke Európskej komisie sú uvedené všetky prebiehajúce verejné konzultácie k žiadostiam na uvedenie na trh podaným podľa nariadenia 1829/2003 (http://ec.europa.eu/food/plant/gmo/public_consultations_en).

Pre doplnenie k ostatným častiam petície, ktoré nepatria do pôsobnosti ministerstva, pre informáciu dodávame:

Kto chce pestovať GM rastliny na experimentálne účely, musí splniť podmienky podľa zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov a predložiť ministerstvu všetky podklady, ktorých obsah je podrobne upravený vykonávacou vyhláškou č. 399/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov. Poľné pokusy sú spôsobom ako preveriť bezpečnosť GM plodín pred podaním žiadosti o uvedenie produktu na trh. Charakteristika testovanej GM rastliny/plodiny je súčasťou žiadosti na uvoľnenie GMO do životného prostredia na pokusné účely a táto charakteristika spolu s výsledkami poľných pokusov je súčasťou žiadosti o uvedenie produktu na trh.

Poľné pokusy s geneticky modifikovanými rastlinami sa nerealizujú na území SR od roku 2013. Poľné pokusy prebiehali pod prísny dohľadom Slovenskej inšpekcie životného prostredia a neboli z ich strany zaznamenané žiadne porušenia. Po ukončení vegetačného obdobia boli všetky rastliny a ich produkty zničené.

V súvislosti s označovaním produktov obsahujúcich GM zložky uvádzame, že k všeobecným povinnostiam používateľa v zmysle zákona č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov je označovať výrobky, ktoré majú byť uvedené na trh. Na výrobku alebo na jeho obale a v sprievodnej dokumentácii výrobku musí byť uvedený text „Tento výrobok obsahuje geneticky modifikované organizmy“. Požiadavky týkajúce sa potravín a krmív upravuje osobitný predpis nariadenie (ES) č. 1830/2003 o sledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov.

Na základe uvedených skutočností Vám oznamujeme, že nie je možné vyhodnotiť Vašu petíciu z hľadiska opodstatnenosti, resp. neopodstatnenosti. Týmto oznámením považujeme Vašu petíciu z hľadiska zákona o petičnom práve za zodpovedanú a vybavenú.

Ďakujeme Vám za Váš záujem o životné prostredie.

S pozdravom

Ing. Zuzana Domsitzová
riadiateľka odboru